

Heike Geißlerová

Nestálý život

Das luftige Leben

A tak se hlavní sezóna definitivně přehoupla do vedlejší, na pláži už nebyly chalupy daleko a jen ti nejotužilejší se odvažovali do vody. Turisté, kteří ještě zůstali ve vsi, vysedávali po kavárnách a restauracích nebo brouzdali po galeriích a prodejnách suvenýrů.

Už si trochu vydechl a těšil se, že bude muset provádět jen jednu skupinu denně a může se až do začátku příští sezóny cítit jako na věčné dovolené.

První den nové sezóny také využil k tomu, aby připravil dům na zimu. Utěsnil okna a na zahradě spálil listí a roští. Vestoje na žebříku přehlédl celou pláž a okolí až ke kempu na jedné straně a na druhé až k **mořskému můstku** sousední vsi; nakonec věnoval pozornost doškové střeše, potřebovala na několika místech opravit. Protože se úplně nesoustředil a ještě si nezvykl na to, že má tolik času, nebránil se myšlenkám a polekal se, když k němu jedna pronikla a podobala se stížnosti: že se letos příliš nesnažil, a proto není po jeho boku žádná žena. Zamyslel se, sestoupil ze žebříku, prošel zahradou a říkal si, že se mu opravdu asi po nějaké stýská a že si tedy bude muset pomoci.

Žádostivě se snažil vyloudit na své paměti vzpomínku na ženu, která by se pak mohla rychle přestěhovat do jeho hlavy či ještě lépe rovnou do srdce, ale žádná z jeho milostných afér mu nepřipadala dost přesvědčivá. Dosud neexistovala žena, která by přežila změnu sezóny, žádná, kterou by chtěl mít pořád u sebe. Jen jedna se nějakou dobu ucházela o jeho přízeň, ale ta pro něho byla moc mladá a než se zase vydala do většího města, strávila s ním nic netušíc pouze sklonek léta.

Kvečeru pokrčil rameny a řekl si, že je to zkrátka tak, jak to je.

Byl už připraven ukončit s lítostí tenhle rok, když se nakonec přece jen objevila jiskřička naděje, že by z jednoho sblížení, které se dlouho nechtělo vybarvovat, mohlo nakonec něco být. Když totiž pozdravil na cestě do práce jako vždycky přes výkladní skříň majitelku butiků a všiml si, jak zčervenala, stalo se, že najednou vyšla ven a zavolala na něho. Ráda by prý teď přijala jeho pozvání na večeři.

Domluvil se s ní na večer a okamžitě ho napadlo, že to s ním ten rok přece jen myslí dobře, a z rozjařenosti zašel ještě dál a pomyslel si, že to s ním možná dokonce dobře myslí život, a začal si domýšlet věci dopředu. Když došel k turistům u kanceláře agentury, byl už myšlenkami u nákupu, a přemýšlel, jakým jídlem udělá na tu ženu dojem. Když rekreantům vykládal o pamětihodnostech obce a zaměřil ukazováček na nejstarší dům s doškovou střechou, plánoval si, jak doma uklidí a o čem by si s ní mohl povídat. Aniž to na něm někdo poznal, seděl hned proti ní, hned vedle ní a těšil se na vyvrcholení toho, co začalo už na jaře, kdy otevírala butik. Zavedl turisty do dvora, kde vystavovali umělci, nechal je, aby si prohlédli ateliéry, a svolal je pak dohromady dřív než obvykle, aby je odvedl ke galerii, kde bylo poslední zastavení.

Dnes je umělecký rozkvět tohoto místa už nejméně jedno století minulostí, vykládal. Malíři, kteří tu teď žijí, nejsou tak slavní jako ti, kteří tohle místo kdysi utvářeli. Ale cokoli tady koupíte, nebude patřit k věcem, které byste už po nějaké době nechtěli vidět. Přistoupil k nim galerista a souhlasně přikývl. Zatímco chválil krajináře a pomáhal galeristovi při balení prodaných obrazů, dospěl ke konci krásného večera a zároveň k otázce, má-li být následně směřován do noci a po ní ještě dál, nebo zda by bylo vhodnější zpomalit a pozvat tu ženu raději ještě jednou.

Vedl teď skupinku rekreantů se zakoupenými pohledy na pobřeží zpátky ke kanceláři a rozhodl se, že roky dostaveníček už minuly. Začíná-li něco takhle pozvolna, mohlo a mělo by to mít pokračování. Je na čase, pomyslel si, neboť byl toho názoru, že v nejlepších letech se ocitne jen tehdy, bude-li mít v životě lásku, která se mu bude zdát šťastná.

Když stála ta žena přede dveřmi, styděl se za své myšlenky a za spěch, který ho vyslal tak dopředu. Ustoupil, aby ji pustil dovnitř, sejmul jí kabát a už v té chvíli s ní prožil celé roky, prošel těžšími obdobími a znovu se pro ni rozhodl. Ale vzpamatoval se, pozval ji ke stolu a přinesl jídlo. Jaké to teď je s turisty, jaké je to vlastně žít v obci, kde je přes léto spousta lidí a v zimě sem skoro nikdo nepřijede. O tom s ní mluvil a přitom zjistil, že ho nic nového nenapadá, že všechno, co chtěl říct a na co se jí chtěl zeptat, už je vinou jeho odpoledních úvah tak nějak opotřebované. Zarazil se uprostřed věty, odložil příbor, urovnal prsty několik kostí na okraji talíře, až ho znovu dostihl její pohled.

S úsměvem si poklepal na čelo, jako by se za ním skrýval někdo, komu se nechce pracovat, a sáhl po skleničce vína, aby si s ní připil. Mluvil a mluvil a doufal, že se mu podaří naznačit, že došlo k malé chybě způsobené jeho nešikovností. Myslel si, že mluví decentně a přece dost jasně o svých nejlepších záměrech a zároveň o překvapení, že od tohoto večera dál nic nečeká, nemá pro sebe ani pro ni žádný cíl. Položil jí svou ruku na její, cítil, jak se její ruka rozevívá, a opět se usmál. Můžeme, řekl s jazykem ztěžklým vínem, jednoduše zase přestat.

Žena se na něho nejdřív podívala tázavě, pak pohněvaně. Otevřela ústa, aby něco řekla, ale hned je zase zavřela. Když vzala ubrousek z klína a zdvihla se, rovněž vstal. Byl příliš unavený na to, aby se dokázal náležitě rozloučit, ale když se za ní zavřely dveře, vzpamatoval se a ulehčilo se mu.

Kdoví, začal ráno druhého dne uvažovat, aniž v tom hodlal nějak pokračovat. Zamíchal lžičkou kávu a pozoroval z kuchyně talíře a zbytky jídla na stole v obývacím pokoji. Už v té chvíli zaslechl tichý šepot, ale nebral ho vážně. Lehkl si zpátky do postele, upadl do hlubokého spánku, a když se probudil, věděl, kdo to šeptá a jak šeptajícího nazvat, přestože mu to připadalo dost divné.

Kde, zeptal se. Ano, řekl, buď vítán. Přirozeně, pomyslel si, to člověk ví, když narazí na anděla, jak by to nemohl vědět, všimne si toho hned a na nic se neptá. Bylo mu

jen divné, že ho neviděl, že do domu nevnikalo žádné zvláštní světlo, provázející novou známost, že odnikud nečekaně nepronikal veselý tón.

Jsem to ale špatný hostitel, promiň, řekl. Naskládal špinavé nádoby do dřezu, vyvětral místnosti, dokud vůně jídla a ženského parfému nevyprchaly, urovnal záclony a prošel s doširoka otevřenými pažemi domem, aby andělu všechno předal. Cítil, jak celý dům ožil.

Přestože by nemohl říci, co anděl šeptal, přece jen si myslel, že něčemu z toho porozuměl. Například něčemu, co ho pobavilo. Ale také něčemu, co o něho pečovalo a lákalo ho, aby o to také pečoval. Do jeho života a závazků se vrátila blaženost, to pocítil hned prvního večera s andělem. Vedle své postele připravil ze dvou sražených židlí další místo na spaní.

Kdyby k němu někdo přišel a řekl mu, že tam nic není, že není nic vidět a že se snad zamiloval do vzduchu, jen by mávl rukou a odpověděl by, že to nic šeptá dost hlasitě a zřetelně se dává poznat.

Kdykoli jen budeš chtít, volal do místností v domě, ale po týdnu se ho zmocnila zvědavost, jak to vlastně s tím andělem je, jak a kdy se hodlá ukázat a jak to pak bude dál. Možná manželství, řekl andělu, abychom nebyli tak úzkoprsí. Ale hned se praštil přes pusy. Vždyť co já o tobě vím, řekl, snad jen to, že když fouká vítr od moře, píská to v doškové střeše, jako bys to byl ty a šeptal.

Kráčel vesnicí a myslel si, že z toho mají všichni radost. Vždyť to musí být něco, vidět ho jak jde, obohacený o nový zážitek, říkal si a předpokládal, že je to chvíle radosti pro všechny. Proto přerušil cestu do práce a vešel do butiky. Promiňte, zvolal do zadní části obchodu, kde žena upravovala polici s košilemi. Byl jsem, pokračoval, včera trochu zmatený. Aha, řekla a zase se otočila. Promiňte, opakoval a čekal na její reakci, na to, aby jí mohl říct, jak ho těší, že ji může opět a tentokrát přátelsky poznat, ale ona se už k němu neobrátila.

Alespoň má vlastní dům, říkal si, když stál před obchodem. Jak rozhodnout, kdo se kterého vzdá? A ten její je novější a elegantnější a jistě by se brzy poohlédla po někom, kdo se zabývá něčím poutavějším než provázením turistů a ukazováním domů, v nichž žili nebo žijí malíři krajinek. Ano, řekl andělu, je škoda, že naši historice předchází menší zklamání.

Přesto seděl ráno druhého dne u snídaň s pocitem osamění ve dvou a nedal si kazit radost, třebaže v druhém týdnu se k radosti přidružila netrpělivost. Jak by to bylo krásné, myslel si stále častěji, kdybychom si byli očividně blíží. Po práci podnikal dlouhé procházky, a občas, protože ho nic lepšího nenapadlo, se díval do nebe. Učil se dívat a mírně a zlehka našlapovat. Potají však chtěl vyštourat anděla z jeho úkrytu, chtěl po něm, aby už přestal s tím schováváním a konečně se ukázal.

Neboť zatímco stále oslavoval své štěstí a dělal tajemného, když se ho kolegové dotazovali, proč se tak usmívá, všiml si, že šeptání je stále vzácnější a tišší. Aby nedošlo k omylu, prozkoumal detailně všechny zvuky v domě. Přecházel po prknech pomalu i rychle, vštípl si do paměti každé zavržení, šelestil povlečením a nakonec ho napadlo něco hodně chytrého: že andělé mají možná také problém se žárlivostí.

Příštího dne proto znovu zašel do butiků a vyzval anděla, aby šel s ním a zjistil, jak je jeho žárlivost nemístná.

Zastihl ženu v rozhovoru se zákazníkem, a když si všiml, že ho upozorovala, mile se na ni usmál. Ale nic, co by něco znamenalo, zašeptal andělu, nic. Aby tam jen tak nepostával, posadil se do koženého křesla a listoval v módním časopise, aniž ji spustil z očí. Ale čím déle listoval a čím déle ji pozoroval, jak mluví se zákazníkem, tím opotřebovanější si připadal. Zaměřil se jen na ni, začal si cupovat nitky z pulovru, a nakonec z obchodu bez pozdravu odešel.

Vidíš, řekl andělu, jak jsem ti slíbil, nic z toho není. Zašel dál, čekal na andělovu reakci. Jistě, byly ještě jiné ženy, ale to je minulost, a teď jsi tady ty. V mém věku,

řekl, to už nikdo neprožívá, jako by to bylo poprvé. Ale když nad tím tak přemýšlím, chovám se, jako by to bylo poprvé.

Toho dne přivítal rekreanty poněkud mrzutěji. Mnohem raději by byl dál rozmlouval s andělem, a domlouval mu, aby se ukázal. Dobrá, řekl tiše, promluvíme si potom. Během prohlídky ho však uprostřed věty napadlo, že ten záměr už neuskuteční. Blesklo mu hlavou, že anděl už možná před několika dny odešel. Zadrhl se, několik vět vynechal, protože je najednou zapomněl, přestože je opakoval denně. Zavedl rekreanty ke stánku se suvenýry a přesunul se na chvíli na druhou stranu ulice. Mezi parkujícími auty se v něm něco zhroutilo, a když si toho všiml, pomyslel si, že takový pád má vždy nějaký důvod. Jen s námahou pokračoval v prohlídce, ale nedal na sobě nic znát a vtipkoval na stejných místech jako vždycky.

Později odbočil ze své obvyklé cesty domů a zamířil k pláži. Tam pak pokračoval v opačném směru. Levou ruku držel přitom jako nosítka. Prosím, řekl, tady je pro tebe místo.

I když už byl na konci vsi promrzlý na kost a unavený, jak se musel mít v posledních dnech pořád na pozoru, odolal pokušení zahrnout do své oblíbené hospody. Pokračoval těsně podél vody a nestaral se o vlny, které dobíhaly až k jeho botám a omývaly je.

Šel, to věděl, když ho vystrčená ramena už bolela, jako zhrzený člověk, a nechtěl uvěřit, že by mohl být zhrzený. Začátek, myslel si, se přece nestane jen tak pro nic za nic. Vyhlížel po okolí a říkal si, jestli anděl nečíhá někde v nějaké skulině nebo v tom, co moře vyvrhlo na břeh, a neodvažoval se ozvat, protože se za svůj ústup, za své mlčení styděl. Byl by to nesmysl, uvažoval, se takhle vytrátit. Šel, až se úplně setmělo, minul tři sousední vesnice a spílal zatažené obloze, která k němu na pláž nepropouštěla jediný paprsek světla. Ano, řekl, jak zřídka mi život dopřeje, abych se radoval z něčeho příhodného. Možná, řekl, se ke mně nebe chová sobecky. Ale

dával si pozor, co říká, protože věřil, že si musí chránit svůj optimismus a trpělivost. Všechno, myslel si, je teď možné. A tak se narovnal a kráčel vzpřímeně dál, jako už nešel celé hodiny, a mnul si ruce, aby je zahřál.

Když došel do další obce, vyšel po zpuchřelých a k večeru už zvlhlých schodech a ocitl se opět u nějakého pole. Na jeho konci začínala vesnice. Obrátil se k vodě a zadíval se směrem k domovu. Byl dlouhou chůzí příliš unaven, než aby byl schopen odhodlat se k návratu. Odtud mohu jen vyslat posla, který se v mžiku dostane k mému domu a poslechne si, jestli se tam anděl pořád ještě zdržuje.

Obvykle potřeboval pro své neplánované zážitky jen málo peněz. Teď ale nechtěl šetřit a chtěl anděla přilákat bez ohledu na to, co to bude stát. Minul několik hotelů, které na něho dělaly drahý dojem, viděl lidi, jak večeří v restauracích, až konečně našel v jedné postranní ulici hotýlek, který by mohl zaplatit. Za cenu, kterou si představoval, ovšem v hotelu žádný dvoulůžkový pokoj neměli. Dobře, řekl, vezme si jednolůžkový, ale sotva ho odemkl a strčil hlavu dovnitř, hned se zase rychle vrátil do recepce. Vzít si jednolůžkový pokoj, pomyslel si, to by byl podvod.

V novém pokoji chvíli pobyl a získal dojem, že v něm právě někdo před ním byl. Sehnul se, nadzdvihl pokrývku a podíval se pod postel, otevřel skříň a dveře od koupelny. Nikdo tam nebyl. Takže v pokoji není nikdo kromě mě. Nebylo mu zatěžko představit si smích, který se kolem něho mihl, vrhl se na něho a odporoval mu: Ale já tu jsem, a jsem to já.

Konečně se posadil a natáhl nohy. Dělal, jako že nic nepotřebuje, a s široce otevřenýma očima pozoroval závěs, jako by ho zaujal jeho vzor, až se nakonec rozzlobil. Pořád nevěděl, jestli tu s ním v jeho blízkosti anděl někde je nebo byl, a tak vyšel z hotelu a zapadl do nejbližšího lokálu.

Objednal si kořalku a pivo, podíval se do zrcadla za stojícími lahvemi a sledoval, jak se opijí a mluví s hostinským. Jak člověk takového anděla potřebuje, říkal si. Přese všechno, rozumíte. Nespouštěl se z očí, když se ptal sám sebe, a už v té chvíli věděl,

že na tu opileckou otázku, kde by teď pro něho bylo nejlepší místo, kde by se daly všechny problémy vyřešit, není odpověď. V zrcadle viděl, že mu hostinský, aby ho ukonejšil, přinesl posledního panáka na rozloučenou. Opřel si hlavu o barový pult, aby ji zchladil, a potácivě se pak vydal oklikou k hotelu. Bylo by už opravdu načase, řekl andělu, aby ses ohlásil.

Ráno měl několik malých nápadů, říkal jim naděje, opláchl si obličej, aby smyl následky noci. Jeho samota ho vystrčila z hotelu na silnici. Přál by si teď, aby mu anděl přihrál obrazy, a tvářil se přitom pokud možno přívětivě. Když uviděl autobusovou zastávku, přidal do kroku. Rozhodl se, že se vrátí. Moc jsem toho vypil a potřebuju se vyspat, řekl si. Však ono se to už nějak spořádá, teď se ale musím vrátit na začátek. Zopakovat si to a mít se na pozoru. Při chůzi se trochu motal. Jak jen bych k sobě toho anděla přivolal? přemítal.

Ve vsi ponořené do ranního šera stál na zastávce vedle dětí chystajících se do školy, a odvrátil se od nich. Autobus měl zpoždění a děti si představovaly, že možná někde narazil. Vypočítávaly, koho by to mělo ze sousední vesnice potrefit, koho ne. Roztřásla se mu brada. Báł se návratu do domu. To už se nespraví, myslel si. Už je to moc těžké. Moc rychle se to zkomplikovalo.

Privřel oči a spatřil příjíždějící autobus. Děti se kolem něho tlačily ke dveřím, shlukly se u silnice a bylo nebezpečí, že některé spadne pod kola. Počkejte přece, řekl, sklonil hlavu a zpozoroval stopy vody, která se během dlouhého pochodu vsákla do jeho bot. Však ono to nějak dopadne, usnesl se.

Označil si jízdenku, vdechl vůni školáků z lehce sraženého mléka, změkčovadel a ovocných žvýkaček, a prodíral se za hlasitého volání a chichotání autobusem, až vzadu v plném autobuse našel volné místo, na kterém stál jen ruksak.

Dívka, vedle které se usadil a zadkem postrčil ruksak směrem k ní, aby měl dost místa, reagovala trochu otráveně. Ačkoli nebyl bůhvíjak tlustý, vyčníval do uličky. Nejraději by byl postrčil ruksak včetně malého děčka blíž k oknu, nebo vstal a

postavil se do uličky, aby získal nalevo od sebe místo, které by mohl uhájit a na něž by mohl ukázat. Vidíš, řekl by, ještě nejsem připraven na konec, takže konec nebude. Jak by taky mohl tak rychle nastat konec, když začátek ještě ani není tam, kde by měl být?

Ale místo toho se dívka natáhla přes něho, zatahala za bundu jinou dívku, která seděla napravo od uličky a něco volala. Přestaň, řekl, s tím rámusem. Počkej na později, teď to nejde. Dívka se od něho odvrátila, přitiskla se boky k ruksaku a bránila své místo. On přitlačil ze své strany. Naslouchal, jestli už sem snad nedospěl anděl, nehledá si místo a nemusí se tlačit.

Je třeba přídavku, pomyslel si. Přinejmenším přerušení. Pomalá jízda autobusu pro něho byla zjevně moc rychlá. Seděl křečovitě zkroucený, udělalo se mu špatně a cítil únavu. Podíval se přes dívčinu hlavu a představoval si štěstí, jaké se ho zmocní, až dojedou na místo: že ho znovu dostihne šepot, že mu anděl za ty problémy vyčiní. Nebo že ho šepot nedostihne, ale on se dokáže smutkem posílit a jako za odměnu se mu dostane šepotu. Pokusil se zahlédnout přes svůj odraz ve skle krajinu, až do něj dívka strčila a požádala ho, aby ji nechal vystoupit.

Děti proudily z autobusu, shlukovaly se u zastávky před školou, jako by tam chtěly zůstat až do pozdního odpoledne, kdy skončí vyučování a ony budou moci zase odjet domů. Takové mrhání časem, pomyslel si a soustředil se na klid, který tu nastal a byl podmalován hudbou z rádia a rozhovory nově přistoupivších turistů.

Z autobusu konečně zahlédl ženin butik a osvětlené zboží ve výkladu. Než autobus dojel k zastávce, přemýšlel o tom, jestli se nestala chyba a on si svého anděla jen nevymyslel a nezačal ho mít příliš rychle a úplně nerozumně rád. Zavřel oči a zakázal si představovat si anděla příliš plasticky, z obav, že by se mu mohla podařit příliš přesvědčivá představa.

Když vystoupil, šel pomalu za turisty a jejich zavazadly, ale využil chvíle a postavil se u světél dopředu. Starší muž ho chytil za rameno a upozornil ho, že stojí napůl

ve vozovce. Setřásl jeho ruku z ramene. Řekl, že to ví a že se tu dobře vyzná, dokonce víc než dobře. Kromě toho tu v tuhle hodinu jen stěží pojedou nějaké auto. Vyzývavě se na muže podíval, ale o krok ustoupil, když si všiml, že stojí na cizí noze, a tiše se omluvil. Když došel k domu, přešel ulici a cítil, že všechno, co v něm bylo příliš lehké, se začíná obracet.